

В оgorоде в мае

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 12.05.2022 *Брой:* 5/2022

Производство на разсад

Продължава се грижата за разсада за средно-ранно полско производство на домати, чушки, патладжани и краставици, които подлежат на пресаждане в началото на месеца. В случай на продължително и устойчиво затопляне, съоръженията, в които се отглежда разсадът, трябва да бъдат засенчени.

Помещенията трябва редовно да се проветряват, за да не се повишава влажността на въздуха, тъй като това предразполага към нападения от гъбни болести, листни въшки и др. Отново напомняме, че разликата между дневната и нощната температура в разсадника не трябва да надвишава $6^{\circ}\text{C} - 8^{\circ}\text{C}$, за да се избегне конденз на растенията и създаването на условия за „**ложна черна крачка**“. Ако през

периода има температурни понижения, е възможно да се появи „**истинска черна крачка**“. Първите заболяли растения трябва да се съберат в торба и да се унищожат извън помещенията. Местата под тях се дезинфекцират чрез поливане с 2% разтвор на меден сулфат или амониева селитра (3-4 l/m²). Останалите растения се третират с 0.12% Infinito SC в доза 25-50 ml/растение или propanoscarb 722 в доза 5 ml/m².

Бращнеста мана по домати

Възможни са нападения от листни петнисти болести – **алтернариоза, сива плесен и кладоспориоза** по домати и **бращнеста мана и пероноспороза** по краставиците. Сивата плесен, алтернариозата, кладоспориозата и пероноспорозата се развиват при висока влажност на въздуха, докато брашнестата мана – при ниска влажност. В разсадните помещения трябва да се поддържа оптимален температурно-влажностен режим. При поява на **алтернариоза (Alternaria)** се извършва третиране с: Azaka 80 ml/ha; Dagonis 100 ml/ha; Zoxis 250 SC 70-80 ml/ha; Kopfors Extra 200 g/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Polyram DF 0.2%; Prev-Gold 200-600 ml/ha; Sinstar 70-80 ml/ha; Taegro 18.5-37.0 g/ha; Tazer 250 SC 80-200 ml/ha. При поява на **сива плесен (Botrytis)** се прилага: Avalon 200 ml/ha; Geox WG 50 g/ha; Erune 40 SC 200 ml/ha; Pretil 200 ml/ha; Prolectus 50 WG 80-120 g/ha; Signum 100-150 g/ha; Switch 62.5 WG 100 g/ha; Folpetis 50 SC 250 ml/ha; Fontelis SC 240 ml/ha. За борба с **кладоспориоза** са регистрирани следните продукти за растителна защита: Eminent 125 ME 40-60 ml/ha; Zoxis 250 SC 70-80 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha;

Signum 100-150 g/ha; Sinstar 70-80 ml/ha; Folpetis 50 SC 250 ml/ha. Срещу **пероноспороза** по краставици се третира с Enervin SC 120 g/ha; Zoxis 250 SC 70-80 ml/ha; Equation Pro 40 g/ha; Infinito SC 120-160 ml/ha; Corsate 60 WG 20-30 g/ha; Prev-Gold 160-600 ml/ha; Taegro 18.5-37.0 g/ha, а срещу **брашнеста мана** са регистрирани: Vivando 20 ml/ha (0.02%); Dagonis 60 ml/ha; Domark 10 EC 50 ml/ha; Zoxis 250 EC 70 ml/ha; Collis SC 40-50 ml/ha; Legado 80 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Sivar 80 ml/ha; Sonata SC 500-1000 ml/ha; Trunfo 80 ml/ha; Phytosev 200 ml/ha; Fontelis SC 240 ml/ha.

обикновен паяжинен акар

Вредители по разсада

Сред вредителите по разсада през този период могат да се появят: **оранжерийна белокрылка, листни въшки, трипси, доматен миниращ муха, акари**. За мониторинг и намаляване на плътността на популацията се поставят лепливи капани – жълти (за белокрылка и листни въшки), светлосини (за трипси) и черни (за доматената минираща муха). При необходимост се извършват и третирания: срещу **оранжерийна белокрылка** се пръска с Abanto 75 ml/ha; Azatin EC 100-150 ml/ha; Brai 50-112.5 ml/ha; Limocid 400 ml/ha; Closer 120 SC 20-40 ml/ha; Krisant EC 75 ml/ha; Natur Breaker 75 ml/ha; Niimik Ten 390 ml/ha; Oikos 100-150 ml/ha; OroCid Plus 80-800 ml/ha; Pyregard 75 ml/ha; Prev-Gold 160-600 ml/ha; Requiem Prime 500-1000 ml/ha; Sivanto Prime 56 ml/ha; Naturalis 75-100 ml/ha; срещу **листни въшки** се прилага Azatin EC 100-150 ml/ha; Ampligo 150 ZC 40 ml/ha; Delmur 50 ml/ha; Deltagri 30-50 ml/ha; Closer 120 SC 20

ml/ha; Mavrik 2 F 20 ml/ha; Niimik Ten 390 ml/ha; Oikos 100-150 ml/ha; Sivanto Prime 45 ml/ha; Tepeki/Afinto 10 g/ha; Flipper 1-2 l/ha; Shirudo 15 g/ha. Срещу **трипси** са ефективни: Azatin EC 100-150 ml/ha; Dicarzol 10 SP 556 g/ha; Exalt 200-240 ml/ha; Limocid 800 ml/ha; Niimik Ten 390 ml/ha; Oikos 100-150 ml/ha; Requiem Prime 500-1000 ml/ha; Sineis 480 SC – 10-37.5 ml/ha, Naturalis 100-150 ml/ha. При откриване на **обикновен паяжинен акар** се прилага Apollo 50 SC 30-40 ml/ha; Bermektin 50-100 ml/ha; Akramite 480 SC 20-25 ml/ha; Apache EW 30-100 ml/ha; Butik 30-100 ml/ha; Valmek 15-100 ml/ha; Vertimec 018 EC 60 ml/ha; Voliam Targo 063 SC 80 ml/ha; Zoom 11 SC 12.55-50 ml/ha; Requiem Prime 500-1000 ml/ha; Laota 15-100 ml/ha; Naturalis 100-200 ml/ha; Nim Azal T/S 0.3%; Nissorun 10 WP 75 g/ha; Danitron 5 SC 100 ml/ha; Flipper 1-2 l/ha; Floramite 240 SC 40 ml/ha; Shirudo 15 g/ha, а срещу **доматена минираща муха** – Avant 150 EC 25 ml/ha; Alverde 240 SC 100 ml/ha; Altacor 35 WG 8-12 g/ha; Ampligo 150 ZC 40 ml/ha; Affirm 095 SG 150 g/ha; Voliam Targo 063 SC 80 ml/ha; Delmur 50 ml/ha; Exalt 200-240 ml/ha; Coragen 20 SC 14-20 ml/ha; Nim Azal T/S 0.3%; Niimik Ten 390 ml/ha; Oikos 150 ml/ha; Rapax SBS 100-200 ml/ha; Sineis 480 SC 10-25 ml/ha.

Една седмица преди изнасянето на разсада на открито, той се пръска превантивно с по-широкоспектърен инсектицид като Deltagri 30-50 ml/ha; Closer 120 SC 20 ml/ha; Sineis 480 SC 10-25 ml/ha и фунгицидите Polyram DF 0.2% или Signum 0.1%.

Оранжерийно производство

Отглежданите култури са в етап на масово плододаване. В неотопляеми оранжерии започват първите бране, а в отопляемите се извършват масови – 2-3 пъти седмично. Необходимо е много внимателно да се подбират продуктите за растителна защита – с по-кратък срок на безопасност. Сроковете на безопасност трябва стриктно да се спазват.

Поради повишаването на външните температури и интензивността на слънчевата радиация, трябва да се осигури засенчване, където все още не е направено. За целта се използва варова утайка или готови смеси, предлагани в агроаптеките. За поддържане на влажността на въздуха в съоръженията, алеите трябва няколко пъти на ден да се поръсват с вода. Културите трябва да се инспектират ежедневно, или поне два пъти седмично, за нападения от болести и вредители. Като източник на информация могат да се използват цветни лепливи капани, поставени при засаждането на нивото на върховете на растенията. По време на вегетацията те следят растежа на растенията. Листа, дръжки и плодове с болестни петна, колонии от листни въшки, яйчни люпки, ларви, мини и др. се събират, отстраняват от оранжерията и унищожават.

По растенията в оранжерии могат да се наблюдават **болестите**, посочени за разсада:

По домати това са: **алтернариоза (Alternaria)**, **сива плесен (Botrytis)**, **кладоспориоза**. В случай на нападение културите се третират с продукти за растителна защита, посочени за разсада. На пазара има семена от домати сортове, устойчиви на **кладоспориоза**. Ако все пак се открият петна, растенията се пръскат с посочените продукти.

По краставици: Основните болести, които могат да повредят краставиците, са **брашнеста мана** и **пероноспороза**. Много от отглежданите в оранжерии сортове краставици са устойчиви на брашнеста мана. При чувствителните, след поява, се извършва третиране с фунгицидите, препоръчани за разсада. Осигуряването на отопление в ранните сутрешни часове ограничава нападенията от **пероноспороза**. Когато присъстват подходящи условия за поява, пръскането се извършва на всеки 7-10 дни с продуктите, посочени за разсада. Вече има сортове краставици, устойчиви на тази болест.

Вредители

Оранжерийна белокрилка, листни въшки, трипси, доматиена минираща муха и обикновен паяжинен акар причиняват щети. Могат да се използват продуктите, посочени за разсада.

За борба с **галкови нематоди** през системата за капково напояване могат да се прилагат: Vidate 10 L 1 l/ha; Allready 1 l/ha; Velum Prime 37.5-62.5 ml/ha; Tervigo 500 ml/ha.

патладж</div> </div> </div> </div> </div> <div class=